

VIŠI PRIVREDNI SUD HRVATSKE

Rješenje br. Pž. 427/88 od 23. 2. 1988.

Vijeće: Mr. Veljko Vujović, mr. Pave Dević, mr. Andrija Eraković

**MJESNA NADLEŽNOST SUDA ZA ODLUČIVANJE O
PRIJEDLOGU ZA ODREĐIVANJE I PROVOĐENJE
PRIVREMENE MJERE ZABRANE OTUĐENJA ILI
RASPOLAGANJA BRODOM**

Za odlučivanje o prijedlogu za određivanje i provođenje privremene mjere zabrane otuđenja ili raspolaganja brodom u slučaju kad se brod ne nalazi na području suda u vrijeme podnošenja prijedloga mjesno je nadležan i sud na čijem se području vodi upisnik brodova u koji je brod upisan.

Prvostepenim rješenjem, kojim se utvrđuje da je vjerovnik povukao prijedlog za izdavanje privremene mjere zaustavljanja broda »Igman« (točka I. izreke) Okružni privredni sud u Splitu se je oglasio mjesno nenadležnim za odlučivanje o prijedlogu za određivanje privremene mjere zabrane otuđenja i raspolaganja brodom »Igman« radi osiguranja vjerovnikova novčanog potraživanja (točka II. izreke) kod činjenice da se brod »Igman« u vrijeme podnošenja prijedloga za izdavanje privremene mjere nije nalazio na području toga suda.

Prema stajalištu prvostepenog suda za odlučivanje o prijedlogu za određivanje i za provođenje privremenih mjera na brodu mjesno je nadležan, temeljem čl. 873. Zakona o pomorskoj i unutrašnjoj plovidbi (Službeni list SFRJ broj 22/77, 13/82 i 30/85 — u nastavku teksta: ZPUP) sud na čijem se području nalazi brod u vrijeme podnošenja prijedloga za određivanje privremenih mjera neovisno o lokaciji organa koji vodi upisnik brodova u koji je upisan brod prema kome se određuje privremena mjera.

Pravovremeno podnesenom žalbom vjerovnik pobija rješenje zbog pogrešne primjene odredaba ZPUP.

Prema shvaćanju vjerovnika, s obzirom da predložena privremena mjera zabrane otuđenja i raspolaganja brodom ima tzv. »knjižni karakter« za rje-

šavanje u ovom izvršnom predmetu temeljem odredbe čl. 870. ZPUP mjesno je nadležan Okružni privredni sud u Splitu na čijem području se vodi upisnik brodova u koji je upisan brod »Igman«.

Predložio je da se pobijano rješenje ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovan postupak »sa jasnom uputom koju od odredaba ZPUP-a treba u konkretnom slučaju primijeniti«.

Ispitujući pobijano rješenje u granicama razloga iz čl. 365. st. 2. ZPP u vezi s čl. 867. st. 2. ZPUP i čl. 14. ZIP-a drugostepeni sud je utvrdio da rješenje nije pravilno jer je doneseno uz pogrešnu primjenu odredaba ZPUP.

Pravilno je stajalište prvostepenog suda da je mjesna nadležnost suda za odlučivanje o prijedlogu za određivanje i za provođenje privremenih mjera na brodu regulirana čl. 873. ZPUP kao posebnim propisom (*lex specialis*).

Premda bi iz teksta čl. 873. ZPUP, kako to prvostepeni sud navodi u obrazloženju pobijanog rješenja, proizlazilo da je za odlučivanje o prijedlogu za određivanje i za provođenje bilo koje od privremenih mjera određenih čl. 979. ZPUP mjesno nadležan sud na čijem se području nalazi brod u vrijeme podnošenja prijedloga za određivanje privremenih mjera odnosno u vrijeme provođenja tih mjera, prema shvaćanju drugostepenog suda takvo stajalište se ne može prihvatiti.

Odredba čl. 873. ZPUP se treba uvijek primijeniti kada sud odlučuje o prijedlogu za izdavanje privremene mjere zaustavljanjem broda, a koja se sastoji u zabrani odlaska broda iz luke odnosno pristaništa (čl. 980. u vezi s čl. 979. ZPUP).

Upravo narav takve privremene mjere, koja po prirodi stvari zahtijeva prisustvo broda u luci odnosno pristaništu, upućuje na svrsishodnost odredbe čl. 873. ZPUP kojom se mjesna nadležnost suda za odlučivanje o prijedlogu za određivanje i za provođenje privremenih mjera vezuje uz područje na kojem se nalazi brod u vrijeme podnošenja prijedloga.

Nema međutim opravdanog razloga da se mjesna nadležnost suda vezuje uz područje na kojem se brod nalazi u vrijeme podnošenja prijedloga za izdavanje privremene mjere zabrane otuđenja ili raspolaganja brodom.

Naprotiv, narav takve mjere te okolnost da je sud, kad dopusti privremenu mjeru otuđenja i raspolaganja brodom, dužan istovremeno narediti da se ta mjera zabilježi u upisnik brodova u koji je brod upisan (čl. 991. ZPUP) upućuje na zaključak da bi o prijedlogu za određivanje i za provođenje takve mjere na brodu bio i mjesno nadležan sud na čijem području se nalazi sjedište organa koji vodi upisnik brodova u koji je u vrijeme podnošenja prijedloga upisan brod prema kome se provodi ta privremena mjera.

Za takvo tumačenje odredbe čl. 873. ZPUP drugostepeni sud nalazi uporište i u analognoj primjeni odredbe čl. 870. st. 1. ZPUP prema kojoj je za odlučivanje o prijedlogu za izvršenje na brodovima upisanim u upisnik bro-

dova mjesno nadležan sud na čijem području se vodi upisnik brodova u koji je brod upisan tako i čl. 872. st. 1. ZPUP prema kojoj je za odlučivanje o prijedlogu za osiguranje osnivanje ili predbilježbom založnog prava na brodovima upisanim u upisnik brodova u koji je brod upisan. Za zasnivanje mjesne nadležnosti suda odlučna je dakle lokacija organa koji vodi upisnik brodova.

Kod tako zauzetog stajališta drugostepeni sud je naložio prvostepenom sudu da u nastavku postupka zatraži od Lučke kapetanije Dubrovnik izvod iz upisnika pomorskih trgovačkih brodova za brod »Igman« i to s podacima na dan podnošenja prijedloga, tj. 29. X. 1987., i u slučaju da utvrdi da je u vrijeme podnošenja prijedloga brod »Igman« bio upisan u upisnik trgovačkih pomorskih brodova Lučke kapetanije Dubrovnik, kao stvarno i mjesno nadležan sud, u skladu s odredbama ZPUP kojim se regulira privremena mjera, odluči o prijedlogu vjerovnika.

Pave Dević, sudac Višeg privrednog suda Hrvatske

Summary:

TERRITORIAL JURISDICTION OF A COURT TO DECIDE ON A PROPOSAL TO DETERMINE AND IMPOSE A TEMPORARY RESTRAINING ORDER CONSISTING OF A PROHIBITION TO ALIENATE AND TO DISPOSE OF A SHIP

The court on whose territory is situated the register into which a ship is entered also has territorial jurisdiction for deciding on a proposal for determining and imposing of a temporary restraining order consisting of a prohibition to alienate and to dispose of a ship in a case when she is not at the territory of the court at the time of submitting the proposal.